

ŠTEVILKA
LETO VIII.
TRST 1961/62

4

GALER

Galeb

LIST ZA MLADINO

Izhaja mesečno • Izdajatelj in odgovorni urednik je Ivan Grbec • Ureja ga uredniški odbor • Tiska tiskarna »Graphis« v Trstu, ul. Sv. Frančiška 20
Naslovno stran je napravil Leon Koporc

Vsebinska

Danilo Gorinšek: Leto	73
France Bevk: Peter Klepec	74
Tonca Breščak: Snežni zimski dan	78
Fran Roš: Car Milivoj	79
Stana Vinšek: V solo!	81
Ludovika Kalan: Zima	82
Rado Kragelj: Ognjeno sonce nad Južnim morjem	83
France Bevk: Medved	87
Danilo Gorinšek: Zimska	88
Jože Jesih: Ptičja prijatelja	89
Stana Vinšek: Male mucke velika sreča	90
Ludovika Kalan: Mucek in snežinka	91
Ludovika Kalan: Morska zvezda	92
Miro P.: Filumenija	93
Samo Pahor: Kanalska dolina	94
Naši mladi dopisniki	96

DANILO GORINSEK

Ilustriral: R. HLAVATY

POMLAD DEKLE JE ROŽNIH LIC,
SMEJE SE TROSI NAM CVETIC,
IZVABI V BUJNO NAS BRSTENJE,
MED MLADO POPJE IN ZELENJE.

JE KREPKA DELAVKA POLETJE,
V SAD IZPREMINJA SLEDNJE CVETJE,
BOGATE NJIVE OBDELUJE,
V SNOB ZRELO ŽITO POVEZUJE.

JESEN ZGARANA JE KMETICA,
V OBLEKI PISANI STOPICA,
URNO PRIDELEK Z NJIV POBIRA,
ZA ZIMO V STRAHU SE OZIRA.

JE ZIMA STARKA, KI MRAZI JO,
HUD NAHOD SRED SNEGA PESTI JO
IN KO ZAKIHNE ZDAJ: HA—CI!
JESEN ODPIHNE, DA ZBEZI...

Peter Klepec

7.

Tisti čas je Ogrom vladal kralj Bela. Ko je bil še mlad, je bil zelo bojevit, s svojimi vojaki je napadal sosednje dežele in jih ropal. Osivel je, kri se mu je ulenila, poleg tega so ga mučile hude skrbi. Mejam njegove dežele so grozili Tatarji.

Tatarji so bili majhni, grdi, zelo divji ljudje, doma iz azijskih step. V gostih trumah, na nizkih konjičkih so vpadali v tuje dežele. Bili so prava šiba božja, kjer so se prikazali. Kamor je stopila njihova noga, ni več rasla trava. Za njimi je ostajalo črno pogorišče. Pa solze tistih, ki so ostali pri življenju.

Izropali so Azijo, tedaj so drevili v Evropo. Vohumi so jim bili povedali, da je v zapadnih deželah zlata na kupe. Divjaki, ki so jih ljudje imenovali tudi Psoglavce, so šli v gostih rojih kot kobilice, da si ga nagrabijo. Pred njimi sta hodila strah in trepet.

Pridrli so do ogrske dežele. Brzi sli so prinesli kralju strašno vest.

»Ali jih je mnogo?« je vprašal.

»Kot listja in trave. Vse črno je od njih, kar nese oko.«

Kralj Bela je namršil čelo.

Njegov utrjeni tabor s palačami in cerkvami je stal sredi ravnine. Obdajali so ga globoki prekopi polni vode. Ali o Tatarjih je šel glas, da jim vsaka trdnjava pade v roke.

Kralj Bela je sklical na posvet velikaše. V belih kučmah, v dragocenih

plaščih so stali okrog njega, krive sablje so jim visele ob bokih.

Povedal jim je, kaj in kako. »Tatarji so v deželi,« jim je rekel. »Kaj naj storimo?«

Velikaši so se vlekli za dolge brke in se spogledovali. Bili so hudo imenitni, preveč so se cenili, da bi hoteli umreti za domovino.

»Tako mislim, kralj,« se je oglašil najstarejši, »da jim pojdimo naproti. Poklonimo se kanu, ponesimo mu dragocenih daril; poprosimo ga milosti zase in za deželo.«

Kralj Bela je odmajal z glavo.

»Kralj, ki se poniža, ni več kralj, ampak suženj,« je dejal.

In so zopet preudarjali in se vlekli za brke. Dolgo je trajalo, da se je zopet oglašil eden izmed njih.

»Pobegnimo,« je dejal. »Pustimo tabor Tatarom z vsem, kar je v njem. Naropali se bodo, opijanili in se vrnili, od koder so prišli.«

Tudi to ni bilo kralju po volji.

»Noben kralj ne sme pobegniti, preden se ni s sovražnikom pomeril na bojišču.«

Zbral je veliko vojsko in šel z golo sabljo Tatarom nasproti. Bil je premagan v krvavi bitki. Izgubil je veliko vojakov, z ostanki vojske je pobegnil, da si reši življenje.

Bežal je daleč čez mejo, v deželo Hrvatov. Tam se je ustavil na nekem griču, ki se še danes imenuje Kraljev grič, in se je utaboril. Sredi okopov so mu postavili leseno palačo. Tu se bo branil, ne bo se umaknil, naj zmagal ali umre.

Ni trajalo dolgo, ko so se zopet prikazali Tatarji. Napadli so Kraljev grič; vnela se je vroča bitka, bili so odbiti. Kan Batu, ki jih je vodil, je ukazal, naj postavijo šotore. Škoda krvi! Kralja in njegovo vojsko bo premagal z lakoto.

Ogrski kralj je zagledal na ravnini okoli griča veliko število šotorov, tedaj se ga je polotil obup. Sklenil je, da kana poprosi milosti.

Sestala sta se vsak s svojim spremstvom in se drug drugemu globoko priklonila.

»Mogočni kan,« je spregovoril kralj. »Vrli so tvoji vojaki, vrli moji, škoda je njihove krvi. Mislil sem in razmislil: vse zaklade, ki so mi še ostali, ti dam, ako prizaneseš moji zemlji in mojim sivim lasem.«

Kan Batu, ki je imel grdo, pasjo glavo in krivoglede oči, mu je odgovoril:

»Res, škoda je krvi, a ni moja navada, da bi odhajal brez zmage ali poraza. Poslušaj! Velikana imam, ki mu doslej še nihče ni bil kos. Pošlji tudi ti najmočnejšega moža, ki ga imaš, in naj se pomerita v boju. Ako bo premagan moj velikan, bo vse tvoje, kar imam, vojska in plen. A gorje ti, ako pade tvoj junak! Ne bom ti prizanesel.«

Kralj je sklonil glavo. Kanov velikan je bil tak trust, da je vzbujal grozo. Vendar je ponudbo sprejel.

»Kdo med vami si upa pomeriti se z velikanom?« je vprašal velikaše. »Zmagovalca čaka velika nagrada.«

Velikaši so se vlekli za brke in molčali. Ni ga bilo med njimi, ki bi si upal pomeriti se s Psoglavcem. In ga tudi ni bilo med vojaki.

Bela je poslal brze sle na vse strani. Naročil jim je, naj poiščejo junaka, ki bi šel zanje v boj, in naj mu obljubijo bogato plačilo. Sli so, in se vračali praznih rok.

Kanov velikan pa je vsako jutro sramotil vojsko ogrskega kralja.

8.

Trgovec Grandenti je prišel Tatarom v roke. Zgrabili so ga s služabniki vred. Zaman se je zaklinjal, da jim je prijatelj. Odgovarjali so mu s krohotanjem in s sunki v hrbet. Tedaj je odvezal mošnjo; zlato je omečilo že nekatero divje srce. Tatarji pa so mu pobrali zlatnike in ga tirali pred kana.

Kan Batu je bil ta dan slabe volje. Dolgo obleganje mu je že presedalo, mudilo se mu je dalje.

»Od kod prihajaš?« je vprašal trgovca. »Z zapada?«

»Da, mogočni kan. Iz Benetk.«

»Kaj iščeš tod?«

»Trgujem. Namenjen sem na vzhod, ako mi dovoli mogočni kan.«

»Lažeš!« je zavpil kan Batu. »Vohun si! Poslali so te, da poižveš, kako velika je moja vojska.«

Grandenti si je položil roko na srce in se kanu priklonil do tal.

»Resnico govorim,« je rekel. »Zakaj bi lagal? Tvoj oče, veliki kan Ogotaj, mi je bil prijatelj. Želim mu zdravja, ako še živi, če je pa že mrtev, slava njegovemu spominu. Nekatero skrivnost so moja usta pošepnila njegovemu ušesu.«

Kan Batu je bistro pomeril moža. Vedel je, da so se trgovci pogosto ustavljali v taboru njegovega očeta. In da so nekatero skrivnost zapada radi prodali za čisto zlato.

»Slabe čase si si izbral za kupčijo,« je dejal.

»Človek gre za kruhom, kamor mu ga je Bog položil,« je odgovoril Grandenti. »Zlate in srebrne posode imam s seboj; brušena zrcala, kakršna še ni videlo tvoje oko...«

»Pusti!« mu je kan segel v besedo. »Ne kupujem. Na poti sem, da vzamem, kar se mi poljubi.«

Benečana sta spreletela mraz in vročina. Začel se je tresti. Ni vedel, kako naj se izmota.

»Dovoli, da sem ti na uslugo, kakor sem bil tvojemu očetu,« je rekel tiho.

»Ne potrebujem tvojih uslug.«

»Pa me izpusti, da grem dalje.«

»V tabor ogrskega kralja?«

»Izognil se ga bom, da si ne nakopljem tvoje jeze, mogočni kan.«

Kan Batu je nekoliko pomislil.

»Pojdi v tabor kralja Bele,« mu je slednjič rekel. »In povej mu, da je mojega potrpljenja konec. Še tri dni ga počakam. Ako v treh dneh ne pošlje junaka, da se pomeri z mojim velikanom, ga napadem!«

»Storil bom, kakor mi ukazuješ,« je rekel trgovec in se poslovil...

Tudi Ogri so ga zgrabili. Imeli so ga za vohuna. Zahteval je, naj ga peljejo pred kralja.

Bela ga je spoznal. Bil je že večkrat na njegovem dvoru.

»Kaj mi prinašaš?« ga je vprašal. »Dobro ali slabo?«

»Na mulah dragocenosti zapada,« mu je odgovoril trgovec. »A v ustih sporočilo tatarskega kana, garjevega psa, pa se ga bojim izreči.«

»Govòri!« je rekel kralj in se pomračil. »Kaj ti je naročil?«

Tako in tako — trgovec mu je povedal z izbranimi besedami... Tatarji, ki naj jih Bog kaznuje, so pripravljeni čakati samo še tri dni.

Kralj Bela je potrj povsobil glavo. V obleganem taboru je že primanjkovalo živeža. Med vojaki je gospodarila bolezen. A ni ga še bilo, ki bi se upal pomeriti s Tatarom. Kralja se je lotevala malodušnost.

Grandenti ga je hotel razvedriti; začel mu je razkazovati blago.

»Poglejte!« je rekel. »Da je to v vaši posesti, se vam ne bo razveselilo le oko, ampak tudi srce.«

»Spravi!« je kralj zamahnil z roko. »Ni je stvari, ki bi me mogla razveseliti. Komu naj to kupujem, ko pa ne vem, kako dolgo bom še med živimi? Vse blago ti odkupim in te še bogato obdarim, ako mi poveš, kako se rešim iz te stiske.«

Benečan se je spomnil Klepca.

»Poklicati morate korenjaka, ki bo kos velikanu.«

»Saj, saj. A kje naj ga najdem? Ni ga niti med mojimi velikaši niti med vojaki. In ga ni širom dežele!«

»Jaz vem zanj!« je vzkliknil Grandenti.

Kralj ga je nejeverno pogledal.

»Resnico govorim,« si je trgovec v znamenje prisega položil roko na prsi. »Naj oslepijo moje oči, ki so ga videle, ako lažem!«

»Zakaj mi to šele zdaj poveš?« je rekel kralj očitaje.

»Ne zamerite! Star sem že in me le stežka dohaja spomin.«

»Ali je zelo močan?«

»Četudi je na videz majhen in slaboten, dviga skale in jih luča dljé, kot bi mogla leteti puščica.«

»Ali je daleč od njega?«

»Ne prav daleč. Dan in noč nagle ježe v Osilnico v deželi Slovencev, kjer je doma Peter Klepec. Tako je namreč korenjaku ime.«

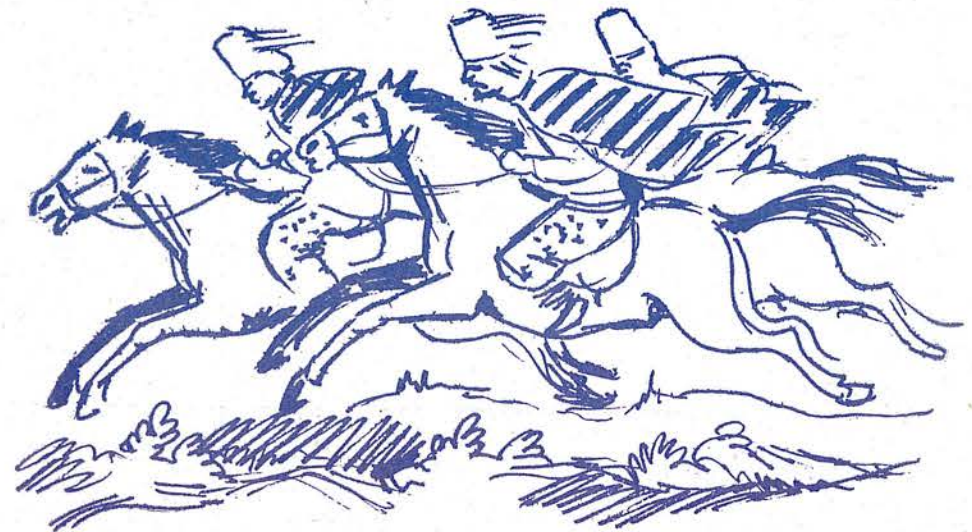
Kralja je obšlo novo upanje.

»Ponj pošljem,« je rekel. »Ako premaga velikana, tudi tebi ne odide bogato plačilo.«

Kralj je izbral tri velikaše, dobre jezdece. Ukazal jim je, naj zajašejo tri najboljše konje, četrtega pa naj vzamejo s seboj za korenjaka. Preletijo naj tatarske vrste, pa naravnost v Osilnico k Petru Klepcu. Takoj naj pride, da se bo metal z velikanom. Obljubijo naj mu tudi pol kraljestva in kraljično za ženo, le brez njega se ne smejo vrniti.

Velikaši so skočili na konje in odjezdili po Petra Klepca.

(Dalje)

TONCA BREŠČAK

Snežni zimski dan

POD BELIM BELIM
ZIMSKIM CVETJEM
VSAKA VEJA SE ŠIBI —
VSAKA PTIČKA OSAMELA
OD ZACUDENJA MOLČI.

TIHO TIHO
SNEŽEC PADA,
NEŽNO USTVARJA
SNEŽNI CVET.
MIR SVEČAN
NAD VSEM ZAVLADA —
SLADEK SEN
OBJEMLJE SVET.

SREDI SPANJA
ZEMLJA SANJA,
DA POMLAD JE,
DA CVETE ...

V TO TIHOTO,
V TO KRASOTO
PRAV NESLIŠNO
NEKDO GRE ...

GRE NESLIŠNO,
DA NE STAJA
SNEŽNIH ZVEZDIC,
KO ODHAJA.

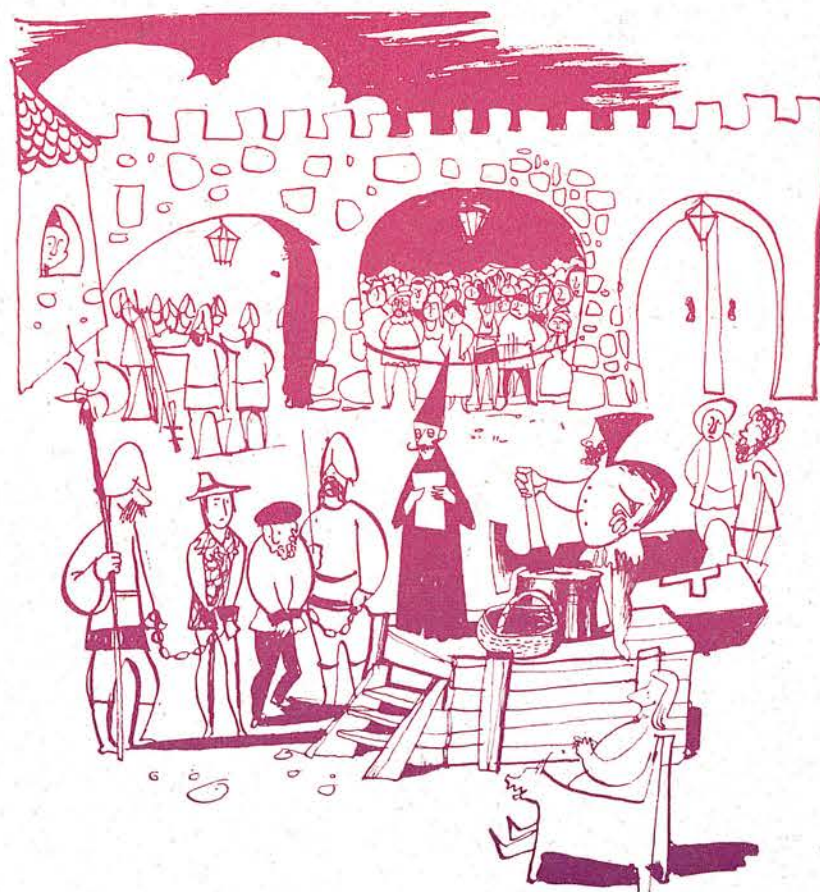
VSE JE TIHO,
NEŽNO, MIRNO
KOT SPOMIN.
SNEG ZASIPLJE
SLED STOPINJ ...

Na dvorišču za carsko palačo se je zbralo na tisoče ljudi. Hoteli so videti, ali je car s svojimi obljubami zares samo sleparil. Želeli so si ogledati oba človeka, o katerih je šel glas, da sta se skušala ponoči splaziti k

carju in ga umoriti. Kdo le sta ta dva zločinca?

Vse je bilo že pripravljeno. Na visokem morilskem odru je bilo videti tnalno s košarico, kamor so po navadi padale glave obsojencev. Tam je

že stal rabelj in z dlanjo gladil težko sekuro. Dovolj je bila spet nabrušena in gladko bo sekala. Možak je bil torej spet v svoji stari službi. Novi car pač ni izpolnil obljube, ki jo je bil sprva dal. Vse bo ostalo pri starem.

Blizu morišča sta stala tudi rabljeva tovariša: mizar, ki je izdeloval krste za obglavljence in grobar, ki je skrbel za njihov pokop. Tudi ta dva sta se vrnila v staro službo. In vendar jim je vsem trem še predsinočnjim sam car nasvetoval drugačne službe, ko jim je vsakemu podaril po deset cekinov. Zdaj pa bodo spet sekali glave. Gotovo se to ne bi moglo zgoditi brez njegovega ukaza. Kako čudno je vse to!

Množica je dvignila obraze.

Zazvenela je tromba. Po dvorišču so stražarji vodili vklenjena obsojenca. Prvi je bil lep mladenič v meščanski obleki, drugi pa star človek, ki so se mu tresle noge in roke.

Tej prvi skupini je sledil sam minister Ciprijan v spremstvu vitezov in slug. Nedaleč od morišča je sedel v naslonjač in se zadovoljno ozrl po množici.

Na oder sta stopila oba, ki jima je napočila zadnja ura življenja: car Milivoj in njegov sluga Vendelin. Stražarji so jima zdaj sneli verige.

S polo papirja v roki se je na odru pojavil črno oblečen človek. Bil je sodnik. Prebral je zbranemu ljudstvu smrtno obsodbo, izrečeno nad obema razbojnikoma. Imela sta vsak svoje čudno in tuje, nikomur znano ime. Iz daljnega sveta sta prišla semkaj, da bi umorila mladega carja. V temni noči sta se skušala s ponarejenim ključem splaziti v carsko palačo in izvesti prestrašni zločin. Pravica zahteva, da bosta najostreje kaznovana. Obema bodo odsekali glavi danes tu pred očmi prebivalcev. Tako se je gla-

sila sodba, ki jo je podpisal sam car Milivoj...

Med branjem sodbe je minister Ciprijan kar naprej in naprej kimal z glavo in se zadovoljno smehljaj.

Pred tnalno je stopil najprej car Milivoj, zdaj brez verig. Dvignjeno glavo je v hipu okrenil k ljudstvu. Z bolečino, a vendar jasno je na ves glas zaklical:

»Jaz sem car Milivoj!«

Toda že so trije stražarji planili nanj in ga zgrabili za usta. V istem času je hrupno zadonela tromba, da bi prevpila vsak glas iz carjevega grla. Minister Ciprijan je razburjen z roko zamahnil v znak, da je treba sodbo nemudoma izvesti.

Mladi obsojenec je stal pred tnalom in roke stražarjev so se ga oklepale. Ozrl se je po sekiri in nato rabljo samemu v oči. Plamtel mu je pogled in toliko si je sprostil grlo, da je mogel zaklicati:

»Ali me ne poznaš več? Predsinočnjim sva sedela Pri zlatem petelinu ob isti mizi, danes pa mi hočeš odsekati glavo... Da veš, jaz sem car Milivoj!«

»Da, ti si!« je ostrmel rabelj.

»To je on, to je car!« je zašumelo med množico, kjer sta stala mizar in

grobar in prav tako spoznala obsojenca: carja in njegovega slugo.

Zdaj je rabelj izpustil sekuro iz rok in zavpil s silnim glasom:

»Ta tu je naš car Milivoj! Jaz mu ne bom odsekal glave!«

Mnogi ljudje so skočili na oder:

»Ali si ti zares naš car? Tisti, ki je prepovedal sekati ljudstvu glave? Tisti, ki je ukazal odpreti vse ječe? Tisti, ki je hotel, da bi bili v tej deželi vsi ljudje srečni?«

»Da! Car Milivoj sem, ki so me ministri obsodili na smrt. In tu je moj zvesti sluga Vendelin.«

»Naj živi naš novi car!« so vpili ljudje in potegnili carja z odra v svojo sredino. »Naš si in varovali te bomo in tudi Vendelina. Ministru Ciprijanu pa naj rabelj odseka glavo!«

»Ne!« je rekel Milivoj. »Izpolniti hočem dano besedo in si nočem okrvaviti rok. Ciprijan naj čez noč ostane v ječi, ki jo je dalokusiti nama z Vendelinom. Jutri naj ga stražarji odpeljejo do meja naše dežele! Za ministra pa na njegovo mesto predlagam Vendelina.«

Zbrana množica je pritrjevala Milivoju. Stražarji so prihiteli in se mu priklonili, da slišijo ukaze pravega carja. Nato so Ciprijana vsega blede-

ga uklenili v verige, ki jih je prej nosil Vendelin na svojih rokah, in ga odpeljali v podzemlje.

Ljudje so pozdravljali mladega carja in rajali okrog njega, ta pa je bil sredi njih vesel in z njim tudi Vendelin.

Še mnogo let je car Milivoj vladal svoji srečni deželi in še danes poje o njem in ga hvali stara ljudska pesem.

(Konec)

STANA VINSEK

V šolo!

**V šolo, v našo šolo
radi pohitimo,
v šoli, v naši šoli
pridno se učimo.**

**Kdor rad v šolo hodi,
mного ve in zna,
znanje pa je boljše,
kakor kup zlata!**

Ilustriral:
LEON KOPORC

LUDOVIKA KALAN

ZIMA

*Na Nanosu sedi
in na obal zeleno gleda,
od jeze je vsa bleda
in kisló se drži.*

*Se tam bi rada gostovala,
oblak snežink s seboj peljala,
bi rada palme v led vkovala,
srebrne oljke pomorila,
ciprese z ivjem okrasila.*

*A morja topel dih
je ne pusti do njih.*

*Se burja se je nekam skrila
in na cedilu jo pustila.*

OGNJENO SONCE nad Južnim morjem

Piše: RADO KRAGELJ
Ilustrira: SAVO SOVRE

41. Potem se mu je ponudila priložnost, da z majhno umazano ladjo odpluje na Havajsko otočje. Japonski kapitan, ki ga je bil voljan vzeti na svojo ladjo, mu je povedal, da Havajsko otočje ni tako daleč od Božičnega otoka, da ne bi tam — če bo imel srečo — naletel na ladjo, ki bi plula vsaj mimo Božičnega otoka, če že ne naravnost tja. Tariju je spet vstalo upanje.

42. Minilo je dvanajst let, odkar je bil Tari v neznanem japonskem pristanišču izgubil svojega sina in malo kasneje v Hirošimi še svoje zdravje in moč. Videti je bilo, da ga je sreča za zmerom zapustila: zaman je na Havajih dolga leta iskal ladjo, ki bi ga prepeljala nazaj na domači otok. Preživljal se je s tem, da je v pristanišču čuval čolne ribičev in trgovcev z ribami.

43. Potem je nekega dne na ladji, ki se je ustavila v pristanišču, zagledal obraz, ki mu ni dal spati vso naslednjo noč. Bilo je proti večeru. Na krovu velike tovrne ladje je slonel petnajstleten fant. Ko ga je Tari zagledal, je začutil srce v vratu in hotel ga je poklicati — ampak glas mu je zamrl v grlu in iz sebe ni spravil drugega kot tiho stokanje.

44. Odtaval je proti brvi, ki je vezela ladjo s pomolom. Toda tam je stal plečat mornar, ki ga ni pustil na ladjo. Tari je tako dolgo klical fanta, ki je slonel na palubi ladje, da je ta postal pozoren nanj. Spoznal ga ni — kako bi ga. Segel je v žep, vrgeč beraču, ki je na obali razburjeno klical in krilil z rokami, bakren novec, se obrnil in izginil v kajuti.

45. Tari je zaman čakal, da bi še enkrat videl mladega mornarja: fant se ni več pokazal na krovu. Noč je Tari prebil med velikimi zaboji na pomolu. Ko je zjutraj vzšlo sonce, je spet stal ob ladijski brvi in čakal. Fant je spet hodil po krovu sem in tja — toda za Tarija se ni zmenil. Tari je stal ob brvi, ko je oni počasi stopal po njej.

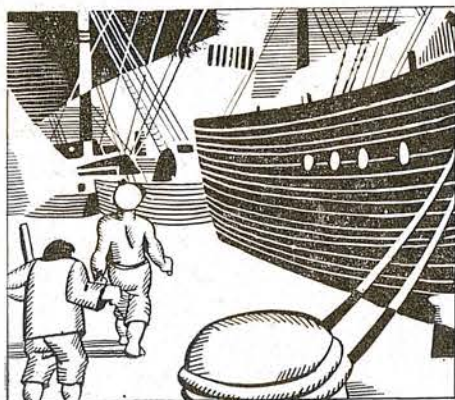
46. Tari se ni zmotil: mladi mornar s tuje ladje je bil njegov sin. Hiu dolgo ni migel razumeti, kaj hoče starec od njega, dokler ni slišal cele zgodbe, kako se je ribič Tari iz krepkega mladega moža spremenil v onemoglega starca. Pozno v noč sta sedela na pomolu in si pripovedovala. Se isti večer je šel Hiu na ladjo in odpovedal službo in je ladja odplula brez njega.

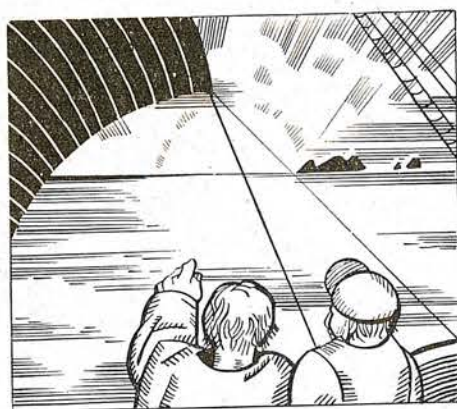
49. Ko je pred skoraj petnajstimi leti ribič Tari poslednjič videl otok, so v zalivu ležali zasidrani jeklenosivi minolovci. Zdaj, ko sta s sinom stala na krovu tramperja, ki ju je pripeljal spet v domovino, je bil zaliv skorajda prazen; le nekaj ribiških čolnov se je zganilo ob prihodu tovarne ladje in ji zaplulo naproti. Vkrcala sta se v enega od njih.

50. Na kopno sta stopila molče — dolga leta tavanja po tujih deželah so ju odvalila glasnega izražanja misli in čustev. Obstala sta, da bi se razgledala: marsikaj se je bilo spremenilo. Potem sta počasi odšla proti kolibi ob vhodu v zaliv. Naprej Tari, za njim Hiu, ki ni poznal poti do kolibe, saj mu je bilo komaj tri leta, ko jo je bil zapustil...

47. Potem sta skupaj čakala na ladjo, ki bi ju prepeljala nazaj v domovino. Res, kot da bi Tari obenem s sinom našel tudi srečo: že po nekaj dneh je priplul tramper, ki je bil na poti na Božični otok, da tam vkrca tovor guane in kopre. Hiu je dobil službo na njem, namesto plačila pa mu je kapitan obljubil, da bo peljal na Božični otok tudi njegovega očeta.

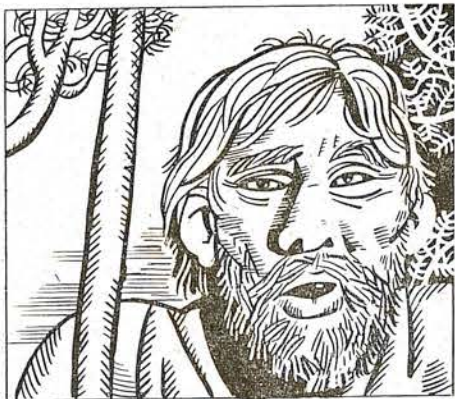
48. Jutro je bilo tako kot tisoč drugih — toda Tariju in Hiuju se je zdelo kot pozlačeno od mladega sonca, ko sta stala na krovu starega tovornjaka in gledala otok, ki se je počasi dvigal pred njima iz morja. Na peščeni obali so ležali kanuji ribičev, nad njimi so se v jutranji sapici pozibavale kokosove palme; modra laguna pa je bila mirna, kot da še spi.

51. Pred kolibo sta skorajda pritekla, tako sta hitela. Tariju je tolklo srce nekje v vratu — od utrujenosti in od vznemirjenja. Koliba je bila videti zapuščena. »Mogoče je bolna, pa ni nikogar pri njej, da bi postoril, kar je potrebno?« — je na glas pomislil Tari. »Daj, odgrni in poglej,« je rekel Hiuju, kot da bi se bal sam razkriti resnico. Hiu je oklevaje stopil do vhoda.

52. Koliba je bila prazna. Ne samo, da ni bilo nikogar v njej, tudi opreme in orodja ni bilo; še ličnate preproge, ki so nekoč služile za postelje, je bil nekdo odnesel. Tari je vstopil in — kot da ne bi verjel svojim očem — z roko otipal vse kote kolibe: kjer je bilo kamnito ognjišče, kjer so nekoč stali lonci, kjer so bila ležišča, na katerih so spali on, Kialani in Hiu...

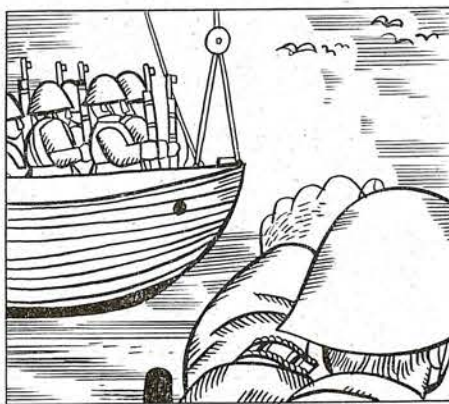
53. Stopila sta na prosto. Po dolgem molku je Tari počasi rekel: »Ni je. Ni je.« Hiu je samo prikimal — saj svoje matere ne bi poznal, tudi če bi jo srečal; premajhen je bil tedaj, ko sta jo zapustila. Napotila sta se v vas. Pri znancih, ki so Tarija zaradi njegovega razkopanega obraza komaj prepoznali, sta izvedela, da je Kialani umrla še pred koncem velike vojne.

54. Ves dan sta hodila po vasi od kolibe do kolibe in spraševala za podrobnosti o njeni smrti. Nekdo se je spominjal tega, drugi česa drugega. Pod noč sta se vrnila domov. Domov — to se pravi v kolibo, ki je bila nekoč njun dom. Bila je kot grob. Tako sta se tudi počutila, ko sta legla spat — ko da sta v grobu. Drugo jutro pa ju je prebudil nenavaden hrup v pristanu.

55. Tari se je na pol dvignil in poslušal. Bilo je kot tistega jutra pred mnogimi leti, ko so se v dotlej mirnem zalivu zasedrali minolovci mornarice Združenih držav ameriških. Hiu je stekel iz kolibe. »Vojne ladje,« je zaklical od zunaj, »vojne ladje!« Tari je stopil za njim. Res: v zalivu so se bile pravkar zasedrale tri vojne ladje, velika in dve manjši.

56. Mogočni žerjavi so z velike ladje spuščali v morje čoln za čolnom. Čolni so bili polni vojakov. Ni minilo pol ure — Tari in Hiu sta še vedno stala pred kolibo in opazovala početje v zalivu — ko je mimo njiju prikorakala prva četa vojakov z velike ladje. Tari jim je obrnil hrbet in jezno pljunil za njimi. »Zakaj?« ga je začudeno vprašal Hiu, »zakaj to delaš, oče?«

FRANCE BEVK

Ilustriral: BOZO KOS

MEDVED *(ruska pripovedha)*

Ded Jegor si je oblekel toplo obleko, si obul škornje in si nataknil debele rokavice. Tako napravljen je odšel v gozd po drva.

Sekal je staro brezo, ko je iz brloga pod njo nenadoma skočil medved. Hud medved!

»Zakaj si me zbudil?« je zarjul. »Zdaj te požrem!«

A ded Jegor je rekel:

»Nič hudega, če me poješ. Samo pokusi me prej, če ti bom všeč!«

»Dobro,« je rekel medved. »Začni va!«

»Kaj naj ti dam, da pokusiš?« je vprašal ded Jegor. »Roko ali nogo?«

»Roko,« je dejal medved.

Ded Jegor si je snel eno rokavico in jo vrgel medvedu. Ta jo je žvečil, žvečil in jo nato izpljunil.

»Fej, kako neokusno! Daj mi raje nogo, toda hitro!«

Ded Jegor je naglo sezul škorenj in ga vrgel medvedu. Toda medved ga je še hitreje izpljunil kot rokavico.

»Fuj, noga je še ogabnejša! Poberi se, ded, ti nisi okusen, zato te ne pojem.«

In medved je zlezal nazaj v svoj brlog. A ded Jegor se je vrnil domov živ in zdrav, samo brez enega škornja in ene rokavice.

DANILO GORINSEK

ZIMSKA

ENA DVE TRI —
 Z NEBA SE SNEG PODI.
 KAJ LE DALJE ZDAJ BI ŠTELI,
 SNEG ŽE ZEMLJO SAM POBĚLI,
 ENA DVE TRI —
 KAR URNO PO SANI!

ENA DVE TRI —
 KDO Z NAMI ZDAJ DRŽI?
 TA ZA MRAZ SE NIČ NE MENI,
 SANKA SE ČEZ BREG SNEŽENI,
 ENA DVE TRI —
 SAJ VROČE JE KRVI!

ENA DVE TRI —
 ZMRZLJIVCEV MAR NAM NI.
 KOGAR ZEBE, ZAPRI DURI,
 ZLEZI V PEČ IN V NJEJ ZAKURI,
 ENA DVE TRI —
 TAM SCVRE SI NAJ KOSTI!

Ptičja prijateljja

Zima je krepko potrkala na du-ri... Očke otrok so ves dan begale skozi zameglene šipe in opazovale divje rajanje snežink. Nekateri otroci so že vlekli iz drvarnic zarjavele sani, drugi so zopet mazali smuči, nekateri pa so v shrambah iskali rdečega korenja, ki naj bi snežaku nadomesti! nos.

Andrej se je po končanem pouku vračal, do ušes zavil v zimski plašček, s prijateljem Petrom iz šole. Pot ju je vodila skozi park. Postala sta pred ptičjo krmilnico, ki se je gugala na visokem kolu.

»Peter, teta mi je dala nekaj denarja za bonbone. Pa se mi ptički

tako smilijo, da jim bom za ta denar raje kupil krme!«

»Ne, Andrej, kupi raje bonbone. Več boš imel od tega!«

»Kar zamisli si, da bi bil na njihovem mestu. Sestradan, jaz bi pa pred tvojimi očmi samozadovoljno lizal bonbone. Bi bil vesel, kajne?«

Peter je pogledal v tla in zardel.

»Prav imaš. Kupi jim hrano!« je potihem zamrmral.

Ptičja krmilnica je bila vse dolge zimske dneve preskrbljena s hrano. Tako kot Andrej, jo je sedaj tudi Peter obiskoval vsak dan, seveda nikoli praznih rok.

MALE MUCKE *velika sreča*

V začetku ni bila le majhna mucka, ampak je bila majhna tudi sreča — tako majhna, da bi ji skoraj rekli: nesreča. Pa čujte, kako se je naпослед le vse srečno izteklo.

Lansko leto se je nekega dne priklatila na naše dvorišče črno-bela, drobna in silno mršava mucka. Ni bila prav nič nadležna, niti mijavkala ni; čisto tiho je sedela v kotu in samo z modrimi očesci prosila za malo hrane. Dekle so ji tudi vedno kaj prinesle, navadila se je hiše in postala zaupljiva, toda ostala je skromna. Nekoč pa jo je zapazila mama in zapovedala, naj jo zapodijo. Naša mama je sicer nebeško dobra, toda mačk nima posebno rada in poleg tega smo že imeli pet mačk pri hiši. No, dekle so na videz ubogale, skrivaj pa mucki še vedno kaj vrgle — in mama ni nič »videla«.

Pa je prišla zima in je prišel brat Branko, filozof in naravoslovec. Seveda je kmalu zapazil klavrno zverinico na dvorišču in poln odločnosti in moškega »usmiljenja« je sklenil, da jo ustrelji in tako reši bednega življenja. Njegova sreča, da me takrat ni bilo doma!

No, stvar pa se le ni končala preveč krvavo. Ustrelil je že, toda mucke ni zadel v srce — temveč v desno šapico! Ko pa je zajokala mило in zategnjeno kot bolno dete, je junški filozof izginil, kot bi ga zemlja pogoltnila.

Seveda se je ob teh žalostnih glasovih zbralo vse ženstvo naše hiše ob ranjeni mačici. Četudi prej tej ali oni uboga pritepenka ni bila pri

srcu, je bilo sedaj vse pozabljeno. V hipu so dekle revico umile in obvezale, pobožale in nakrmile in vtaknile v košaro, kamor v naših krajih zapirajo koklje, ki se nočejo zavedati svojih materinskih dolžnosti, temveč brezvestno zapuščajo svoja jajčka. Takšna košarica ima zadaj vratca, spredaj pa drobno odprtino,

skozi katero krmijo uporno kurjo mamico.

V takšno košaro so torej spravile naše ženske ubogo drobno mucko in tam je doživela svojo prvo majhno srečico. Vsi so sedaj tekmovali v razvajanju revne živalce, ki si je v toplem zavetju in ob dobri hrani kmalu opomogla. Bila pa je kot vedno nenavadno potrpežljiva in tiha in le, če se je kdo približal, je hvaležno zapredla. Še naša mama ji je večkrat prinesla kak posebno dober

grizljaj in nekako sramežljivo ugovarjala, da ima ta mucka vendarle prav posebno lepe oči.

Takrat sem prišla domov na počitnice in menda ni treba posebej poudarjati, da se mi je mala mucka takoj pripravila v srce. Takoj pa sem tudi vedela, kam jo moram spraviti, da ji bo dobro.

Ko sem se nekaj dni nato odpeljala, se je belo-črna mucka peljala z menoj. Na pot je morala sicer v lični košarici, a tudi to je prenesla z znano dobrohotnostjo. Ko sem pa v Ločju stopila iz avtobusa, se mi je zasvetilo naproti šest svetlih očesc in šest otroških ročic se je iztegnilo proti meni — ne proti meni, proti košarici. In ko sem košarico odprla, so zavriskale tri ljubke punčke.

Hribarjev dom na Loški gorci je male mucke velika sreča. Tam jo imajo vsi radi: gospodar, gospodinja, hlapec in dekla in pastir. Z ljubosumno pristrčnostjo pa obdajajo svojo zlato mucko tri srčkane domače mucke: Lojzka, Slavka in Micica.

LUDOVKA KALAN

Ilustrirala: AURORA BIRSA

MUCEK *in snežinka*

NAŠ MUCEK — ŠALJIVČEK NA PRAGU SEDI IN S TAČICO ČRNO SNEŽINKE LOVI.

SO MUHICE ALI METULJČKI? NE VE, ZAKAJ SE NAD NJIM V ČUDNEM PLESU VRTE.

NE UJAME NOBENE IN TO GA JEZI, A ŽE MU SNEŽINKA NA NOSKU ČEPI.

»OHO, NAGAJIVKA, SEDAJ TE IMAM, S TEBOJ SE VESELO KAR TU POIGRAM!

NE VIDIM TE VEČ. LE KAM SI ODŠLA?« IN KAPLJICA MRZLA MU ZDRKNE NA TLA.

UŽALJEN NAŠ MUCEK NIČ VEČ NE LOVI, OTRESE KOŽUŠČEK IN K PEČI ZBEŽI.

MORSKA ZVEZDA (LEGENDA)

V morju živi nešteto čudovitih rastlin in živali, med temi je tudi morska zvezda.

Legenda pripoveduje, da ni morska zvezda živela vedno v vodi. Pred davnimi, davnimi časi je svetila na nebu kot majhna zvezdica. Bila je tako blesteča in lepa, da so jo vse druge zvezde občudovale. Med njimi je imela veliko prijateljev. Pa tudi oblaki in vetrovi so jo ljubili. Najljubši ji je bil Zefir, njegov dih je bil tako sladak in mehak kot božajoča roka.

Nekega jutra ji Zefir reče: »Lepa, draga zvezda, poslušaj me! Ravno kar sem bil na Zemlji, kjer bivajo ljudje. Videl sem ogromno ogledalo, letel sem nad njim in mislil nate. Ali bi se hotela ogledati v njem? Če hočeš, te ponem tja dol.«

Zvezdica, ki je zaradi tolike hvale o svoji lepoti postala nečimrna in naduta, se je zelo razveselila tega vabila. Potovati na mehkih krilih Zefira in se nato ogledovati po mili volji v velikem zrcalu. Koliko sreče!

»Da, kar takoj pojdiva!«

V svojem veselju je pozabila po zdraviti sovrstnice, ki so jo začudeno opazovale. Začela sta leteti proti Zemlji. Kmalu je zagledala neizmerno modro gladino, v kateri se je zrcalilo sonce. Bilo je morje, toda iz višine je bilo videti kot ogromno sinje ogledalo.

Zvezda je zagledala v njem svojo podobo. Ostrmela je. »Saj sem res lepa, zelo lepa. Blestim se, kot bi bila posuta z dragulji.«

V tem občudovanju same sebe se je vedno bolj bližala morski gladini. Zefir se je zbal, da bo zvezda padla v morje in ji je začel prigovarjati, naj se dvigneta, a zvezda ga ni poslušala. Vsa zamišljena in prevzeta od svoje lepote se je spuščala vse niže in niže in naposled pljusnila v morje.

Valovi so jo zagrnili in nič več ni videla svoje podobe, niti ni vedela, kaj se z njo godi. Padala je v globino. Začutila se je lahko in njeni kraki so se čudno zvijali. Na dnu se je položno sesedla.

Prečudne prikazni so se gibale okrog nje in jo radovedno ogledovale.

Prestrašena je zajokala: »Kje sem? Zefir, pomagaj!«

A Zefir je ni slišal. V skrbeh je žalosten begal sem in tja nad morjem, razburjeno grabil valove za bele grive in vpraševal po svoji prijateljici. Nihče mu ni vedel odgovora.

Zvezda pa je ostala za vedno na dnu morja in bridko obžalovala svojo lahkomišelnost.

Filumenija

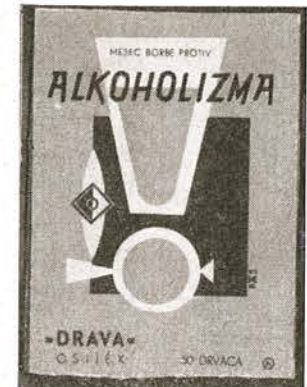
Kaj čuden naslov, ali ne! No, prav gotovo že vsi veste, kaj je filatelija in med vami je brzkone že mnogo vnetih filatelilstov — zbiralcev znamk. Kaj je filumenija in kaj počno filumenisti, pa najbrže nihče izmed vas ne ve.

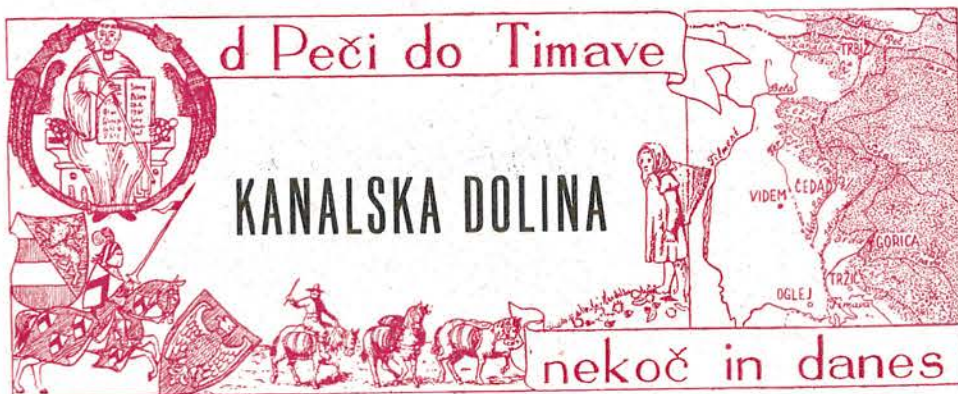
Filumenisti so zbiralci vžigalčnih škatlic oziroma etiket, ki so na škatlicah. Prazno vžigalčno škatlico odvržemo kot neraben predmet, za filumenista pa predstavlja tudi prazna vžigalčna škatlica veliko vrednost. Filumenisti vneta zbirajo etikete najrazličnejših vžigalčnih škatlic in jih, kot filatelisti znamke, urejujejo in hranijo v posebnih albumih. Etikete, ki

so na škatlicah, so tudi odlično reklamno sredstvo. Beseda filumenija prihaja od grške besede philos = prijatelj in latinske besede lumen = luč; torej: prijatelj luči.

Lansko leto o veliki noči je bila v Berlinu razstava vžigalčnih etiket. Filumenisti iz vseh krajev sveta so razstavili na tisoče in tisoče najrazličnejših etiket.

Mnogi filumenisti imajo zbirke, ki štejejo po več deset tisoč etiket, prav gotovo pa vse prekaša neki Anglež, ki hrani v svojih albumih nič manj kot 150.000 najrazličnejših etiket, zbranih iz vseh dežel sveta.

Piše SAMO PAHOR

Če smo napisali, da je Rezija najbolj zanimiva od vseh slovenskih pokrajin, moramo napisati tudi, da Kanalska dolina ne zaostaja dosti za njo. Ta dolina, ki se kot kanal vije med gorami, ki ločijo Koroško od Furlanije, je ozemlje, kjer se stikajo tri države in trije narodi. Na gori Peč v severovzhodnem kotu doline je tromeja med Avstrijo, Italijo in Jugoslavijo. V sami dolini pa živijo Italijani, Nemci in Slovenci.

Kot vsi gorski predeli je tudi Kanalska dolina redko naseljena. Ozemlje, ki je dvakrat tolikšno kot Tržaško ozemlje, ima le toliko prebivalcev, kot jih imajo Opčine. To pa je povsem razumljivo, če pomislimo, da je ena tretjina vsega področja nerodovitna, drugo tretjino pokrivajo gozdovi, polovico tretje tretjine pa pašniki.

V starih časih je bila dolina še bolj redko poseljena, a vendar pomembna, ker je po njej vodila ena glavnih poti od Jadranskega morja proti osrčju Evrope. Po njej so Noriki, tedanji prebivalci Koroške, še pred rimsko zasedbo tovorili v Italijo svoje odlično železo.

Okoli leta 600 so dolino zasedli Slovenci, ki pa niso dolgo uživali njene

posesti. Že po dobrih dvajsetih letih so jih podjarmili Langobardi in šele sto let kasneje so se osvobodili tuje jarma. Toda ne za dolgo. V naslednjih sto letih, ko so spadali h Koroški, so prišli najprej pod oblast Bavorcev, nato pa pod Karla Velikega in njegove naslednike. Leta 828 je bila Kanalska dolina zopet ločena od Koroške in priključena Furlaniji, s katero je ostala združena preko dve sto let.

Med tem časom jo je cesar podelil v fevd škofom iz Bamberga na Nemškem. Ker so imeli korist samo od obljudene zemlje, so škofje skrbeli, da se je prebivalstvo doline pomnožilo in škof Oton I., ki je vladal od leta 1106 do 1139, je za boljšo dušno oskrbo vedno številnejših prebivalcev dal zgraditi dve cerkvici. Eno v Lipalji vasi na zahodu, drugo pa v Žabnicah na vzhodu doline.

Prebivalci so se spočetka ukvarjali samo s kmetijstvom; pozneje pa so ugotovili, da se v pobočjih njihovih gora nahajajo rude in začeli so se ukvarjati tudi z rudarstvom. V prostem času, ko ni bilo dela na polju, so kopalni rudo in jo pražili v pečeh, ki niso bile večje od kovaških ognjišč.

Kurili pa so v njih kar z lesom in, da bi bolje gorelo, so pihali v ogenj z ročnimi pihalniki. V prvih časih so pridobljeno železo obdelali kar doma in potem prodajali sosedom žebelje, žico, podkve in drugo.

Slava tega železa je kmalu pritegnila trume Furlanov, ki so se naselili ob večjih nahajališčih rude in tako ustanovili današnji Naborjet in Trbiž. Že leta 1399 jih je bilo toliko, da je bilo treba zanje ustanoviti v Trbižu posebno župnijo.

V naslednjem stoletju pa se je položaj precej spremenil. Bamberški škof je Naborjetu in Trbižu podelil tržne pravice in s tem povzročil velik dotok nemških kramarjev in obrtnikov. Furlani so se med njimi čisto izgubili in v dolini so živeli več stoletij samo Slovenci in Nemci, ki so

se še bolj pomnožili, ko je sredi 15. stoletja začel delovati v Rajblju rudnik svinca. V naslednjih štiri stoletih je prišlo do tega, da je bila polovica prebivalcev Nemcev, polovica pa Slovencev. Ker pa so Nemci imeli pod Avstrijo vso oblast in so Slovence zatirali, se je razmerje še bolj spremenilo.

Po prvi svetovni vojski pa je nastala druga velika sprememba. Kanalsko dolino so priključili Italiji in začeli so se doseljevati Italijani, ki so že leta 1921 tvorili več kot deseti del prebivalstva. Tudi Italijani so Slovence zatirali in danes tvorijo Slovenci le še slabo petino prebivalstva. Ker pa jim oblasti še dandanes nočejo dati slovenskih šol, se vedno bolj potujčujejo in tako število Slovencev še vedno pada.

Rudnik v srednjem veku. Na desni rudarji kopljejo rudo, na levi jo v rešetih spirajo. V peči na sredi rudo žgejo, levo spodaj pa že obdelujejo kovino.

NAŠI MLADI DOPISNIKI

SPOMINI NA PUNČKO

Na okna trka jesenski dež. Sive in pu-
ste pokrajine, ovite z meglo, mi stopajo
pred oči. Sama stojim pri oknu ter dr-
žim v rokah latinsko vadnico. Oh, kako
dolgočasno je to učenje! Toda glej, na
omari leži majhna, že vsa razcapana punč-
ka. Saj res, to je moja nekdanja tako ljub-
ljena Metka, od katere se nisem nikoli
ločila.

Se sedaj se spominjam tistega večera,
ko me je obiskal Miklavž. Kako sem se
ga bala, ker nisem bila vedno pridna in
sem zelo rada nagajala, komur sem le mo-
gla. Kljub moji nagajivosti pa mi je Mi-
klavž prinesel poleg sladkarij tudi tole
punčko in veliko, s pentljo prevezano ši-
bo. Da, lepi časi so bili takrat, ko sem
posedevala po vrtu s punčko pod pazdu-
ho, a na žalost so minili časi brezskrbne
ga igranja.

Se mi je živo pred očmi dogodek iz ti-
stih brezskrbnih dni. Ko sem se nekega
lepega dne s prijateljico igrala na dvori-
šču, mi pride na misel, da bi se igrali
zdravnika. Hitro sva prinesli vodo, nekaj
igel, ki naj bi nama služile za injekcije, in
poleg tega še razno drugo šaro. Vzela sem
punčko v naročje in jo začela pregledo-
vati skozi močna babičina očala, da se mi
je kar vrtelo pred očmi, poleg tega pa
sem se neoprestano opletala v dolgem ma-
minem križu.

Punčko je bilo treba na vsak način ope-
rirati. Hitro sem vzela nož in razparala
punčki trebuh. Potem se je začel pravi
vrisk. Mama je opazila moje delo, zgro-
žila se je ter mi vzela punčko. Nastal je
krik in vik. Pritekli so sosedje, meneč,
da me mama tepe, a ko so zvedeli za mo-
jo operacijo, so odšli nasmejani domov.

Čeprav je imela sedaj Metka razparan
trebuh, sem jo še vedno imela rada. Oh,
kolikokrat sem tolkla z njeno glavico po
zidu, roke sem ji večkrat odtrgala, a do-
bra babica jih je spet prišla.

Ko so minila štiri leta in je postala
moja Metka popoln invalid, sem se je na-
veličala in jo zagnala v kot. Sedaj, ko se-
dim pri latinski vadnici, se spominjam
tistih lepih, blaženih dni, ko sem živela
brezskrbno kot ptič na veji. A brezskrbna
otročka leta so minila; treba je bilo pri-
jeti za knjige in oditi v šolo. Sedaj so mi
igrače le sladek spomin na preteklost...

Gabrijela Abram

III. c razr. niž. sred. šole v Trstu

TERMOFOR JON

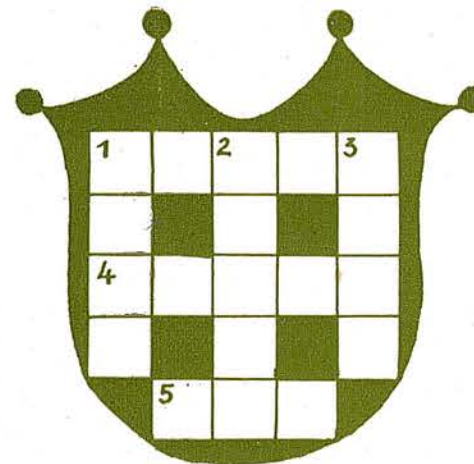
Jon je ime majhnemu termoforu, ki
sem ga dobila v dar od dedka za tretji
rojstni dan. Bil je rjave barve ter je pred-
stavljajal medvedka, ki kaže jezik. Izmed
vseh igrač sem imela najraje ta termofor.
Vsak večer smo se prepirali, kajti vsak
ga je hotel imeti zase. Koliko je moral
ubogi Jon pretrpeti, ker sem ga včasih
nabila. Večkrat pa se mi je zato mašče-
val. Če se mu je le posrečilo, se je grdavš
večkrat prav pošteno polulal v posteljo.
Tudi s palico sem ga včasih nabila, ko
mi ni hotel takoj segreti nog. Podnevi je
žalostno gledal po kopalnici, kjer je spu-
ščen visel na žeblju, zato pa se je zvečer
lepo napihnjen kot kak balonček prešerno
smejal. Sedaj pa leži, zapuščen in pokvar-
jen od stalnega vlačjenja, v kotu, kjer bo
preživel svoja stara leta.

Maja Furlan

III. č razr. niž. sred. šole v Trstu

KRIŽANKA »GRB«

Navpično:

1. mati
2. žensko ime
3. bodeč plevel

Vodoravno:

1. večji kraj
4. luža
5. kača

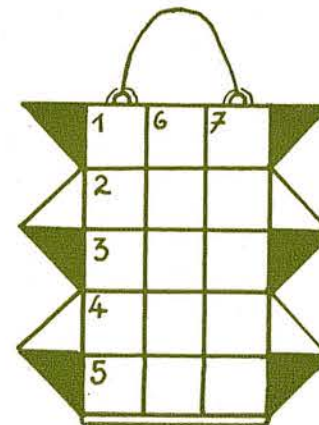
KRIŽANKA »LAMPIJONČEK«

Navpično:

1. posoda za zajemanje vode
6. del pohištva
7. pospravljalec sob

Vodoravno:

1. ptič
2. pralni prašek
3. otok v sev. Jadranu
4. doba, vek
5. vladar

ŠTEVILČNA UGANKA

7, 4, 8, 2 / 12, 6 / 10, 9, 8, 1, 3 / 1, 3 / 5, 6, 11, 6 / 12, 3, 4, 13, 8, 1, 3
je znan slovenski pregovor.

Ključ: 1, 2, 3, 4 = utrjeno srednjeveško poslopje
5, 6, 7 = ga imamo, ko smo lačni
8, 9, 10, 11 = se poloti človeka ob hudi nesreči
12, 13 = avtomobilska kratica za Nizozemsko

Vsaka številka pomeni črko. Črke, ki jih dobiš ob pravilni rešitvi ključa, vstavi v gornji okvir.

REŠITVE IZ 3. ŠTEVILKE

1. REBUS: Vesel božič in srečno novo leto 1962 želi Galeb.
2. MAGICNI KVADRAT: Vodoravno in navpično: 1. palec, 2. Atene, 3. letak, 4. enaka, 5. cekar.
3. DODAJANJE CRK: brisanje, enota, kamion, krava, palača, drobci — *Beograd*.
4. UGANKI: srce, oblaki.

Rešitve ugank, priobčenih v tej številki, sprejema uredništvo Galeba, Opčine pri Trstu — Opicina, Trieste do 15. februarja 1962. Trije izžrebani reševalci bodo nagrajeni.

REŠITVE SO POSLALI: Janko Furlan, Ondina Pipan, Giorgio Pipan, Aleksander Pertot, Sergij Živec, Willy Scheimer, Ermes Sartori, Lilijana Simonovič, Livij Pertot in Peter Švagelj iz *Barkovelj*; Ljubica Guštin iz *Repentabra*; Pavel Furlan in Boris Udovič iz *Sv. Ivana*; Darka Bresciani iz *Briščikov*; Igor Guštin in Anica Guštin iz *Zgonika*; Nives Blažina iz *Gabrovca*; Vojko Lovriha, Marij Čuk, Franko Santi, Giorgio Cisera in Igor Strnad iz *Doline*; Dinora Korošec in Zdenka Trampuž iz *Trsta*; Marija Narbergoj s *Proseka*; Katja Kralj iz *Trebb*; Nadja Zobec, Viljem Kermac, Valter Mokor, Neva Strain, Aleksander Žerjal, Sonja Sancin in Eda Boneta iz *Boljunca*; Gabrijel Auer iz *Boršta*; Elvira Čač iz *Sv. Barbare*; Ivana Suhadolc z *Opčin* ter dijaki in dijakinja strokovne šole na *Opčinah*: Zdenka Ravbar, Lilijana Stojkovič, Ivan Godnik, Klavdij Klarič, Stojan Križmančič, Dušan Milič, Jožko Škrk, Boris Sosič, Vladi Vačlik, Andrejina Ban, Sonja Ban, Marčela Carli, Sonja Cesar, Karmela Ferluga, Lidija Malalan, Darinka Rauber, Alenka Sosič, Marta Sosič, Vilma Vidali, Anica Kralj, Nada Calzi, Judita Ban, Bogdan Rauber in Magda Rauber.

IZZREBANI SO BILI: Igor Guštin, učenec III. razreda osnovne šole v Zgoniku, Zdenka Trampuž, učenka V. razreda osnovne šole pri Sv. Jakobu in Marta Sosič, dijakinja I.b razreda strokovne šole na Opčinah. Vsak prejme za nagrado mladinsko knjigo.

CENA 50.- LIR